

Sygn. akt XVI GC 3370/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2017 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Chała - Małkowska

Protokolant: Emil Ruciński

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2017 roku w W.,

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Spółki akcyjnej z siedzibą w S.**

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z **siedzibą w W.**

o zapłatę kwoty 624,66 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 377 (trzysta siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XVI GC 3370/16

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka akcyjna w S. pozwem w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 20 lutego 2016 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 624,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2013 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi nieopłaconą składkę na ubezpieczenie pojazdu, należną powodowi na podstawie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z pozwanym (pozew k. 3-4v).

Na podstawie tak przedstawionego żądania w dniu 27 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w L. wydał nakaz (nakaz zapłaty w epu k. 5).

Pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania na swoją rzecz. W sprzeciwie podniósł zawisłość sprawy przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w W. oraz zarzut przedawnienia roszczenia. Pozwany zaprzeczył, iż był stroną umowy ubezpieczenia objętego polisą nr (...). Wskazał ponadto, iż powód nie dochodzi należności obejmującej 12 miesięcy, jak wskazano w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Wskazał, iż powód nie był uprawniony do wystawiania nowej polisy. Podniósł również, iż innej

sprawy prowadzonej przez tut. Sądem wynika, iż ten sam pojazd ubezpieczony na zbieżne okresy trzykrotnie u powoda (sprzeciw k. 7-8, 19-21).

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w L. przekazał sprawę tutejszemu Sądowi na podstawie art. 50536 § 1 k.p.c. (postanowienie k. 9).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka akcyjna w W. (dalej (...)), na mocy umowy leasingu nr (...), nabył dla Leasingobiorcy (korzystającego) L. L. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...) pojazd marki S. (...) o nr rej. (...). (okoliczności niesporne)

W dniu 27 października 2009 r. (...) spółka akcyjna w S. (dalej Towarzystwo (...)) objął umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazd marki S. (...) o nr rej. (...) na okres od dnia 15 listopada 2009 r. do dnia 14 listopada 2010 r. potwierdzoną polisą nr (...). Jako ubezpieczonego wskazano (...). Wysokość składki całkowitej wyniosła 4 050,00 zł. Termin płatności składki ubezpieczeniowej zgodnie z polisą został określony na 23 listopada 2009 r. (okoliczności niesporne, polisa nr (...) - k.35).

Na skutek zaległości płatniczych korzystającego umowa leasingu nr (...) zakończyła się przed terminem, a pojazd marki S. (...) został oddany do leasingu nowemu korzystającemu (okoliczności niesporne, protokół przyjęcia pojazdu na magazyn k. 33)

W dniu 06 lutego 2013r. Towarzystwo (...) samodzielnie wystawiło polisę ubezpieczeniową obejmującą okres od 01 kwietnia 2010 r. do 14 listopada 2010 r., która miała być kontynuacją polisy (...) (polisa k. 32).

Pismem z dnia 13 czerwca 2014 r. Towarzystwo (...) wezwał (...) do zapłaty kwoty 1 732,91 zł. Częścią składową żądanej kwoty była należność w wysokości 624,66 zł z tytułu nieopłaconej składki OC pojazdu S. R. o numerze rejestracyjnym (...) wynikającej z polisy nr (...). (wezwanie do zapłaty – k. 45).

W dniu 09 lipca 2014 r. (...) sprzedał pojazd marki S. (...) o nr rej. (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (faktura VAT nr (...) k. 93).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niezaprzeczone twierdzenia obu stron oraz w oparciu o dokumenty dołączone do akt sprawy. Wiarygodność przedłożonych w toku postępowania dokumentów nie budziła wątpliwości sądu. Autentyczność złożonych w sprawie dokumentów przez strony nie była w trakcie postępowania kwestionowana, a Sąd z urzędu również nie dopatrywał się do tego podstaw. Powyższe dokumenty stanowiły tak dokumenty urzędowe (w szczególności orzeczenia sądów i komornika) jak i dokumenty prywatne. Te ostatnie w ocenie Sądu były wiarygodne aczkolwiek dokumenty prywatne nie korzystają z domniemań zawartych w treści art. 244 k.p.c. (domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nich zawartych), jak ma to miejsce w przypadku dokumentów urzędowych a jedynie – poza domniemaniem autentyczności – korzystają z domniemania wyłączającego potrzebę dowodu, że osoba, która dokument podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1982 r., sygn. akt III CRN 65/82). Niemniej okoliczność ta sama przez się nie oznacza, że nie ma on jakiegokolwiek mocy dowodowej. Materialna moc dowodowa dokumentu prywatnego zależy od jego treści merytorycznej. O materialnej mocy dowodowej dokumentów prywatnych rozstrzyga Sąd zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów (por. art. 233 k.p.c; też. K. Knoppek: Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, Pp 1988, nr 5). Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia faktycznego, a w konsekwencji, poczynił na ich podstawie ustalenia faktyczne.

Sąd zważył, co następuje:

Powód wywodził swoje roszczenie z umowy ubezpieczenia OC pojazdu marki S. (...) o nr rej. (...) zawartej z L. L. na rachunek leasingodawcy (ubezpieczonego) (...), potwierdzonej polisą o nr (...).

Podstawą prawną roszczeń powoda jest art. 805 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu (art. 808 § 2 zd. 1 k.c.).

Artykuł 805 k.c. wskazuje na istotę umowy ubezpieczenia, określając obowiązki stron przedmiotowej umowy, ubezpieczyciela i ubezpieczającego. Elementami przedmiotowo istotnymi umowy ubezpieczenia jest z jednej strony zobowiązanie do spełnienia określonego świadczenia przez ubezpieczyciela w razie zajścia określonego w umowie wypadku, z drugiej zaś strony zobowiązanie do zapłaty składki przez ubezpieczającego. W przedmiotowej sprawie bezsporne między stronami było objęcie umową ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej pojazdu marki S. (...) o nr rej. (...), zawartą z L. L. korzystającym z pojazdu na podstawie umowy leasingu nr (...). Pozwany w toku procesu wskazał, iż nabył pojazd marki S. (...) celem oddania go do użytkowania leasingobiorcy L. L.. Okoliczność zawarcia tej umowy ubezpieczenia nie budziła wątpliwości Sądu a także nie była kwestionowana przez strony.

Pozwany w sprzeciwie podnosił, iż nie był stroną umowy ubezpieczenia opierając swoje twierdzenia na art. 808 § 2 k.c., iż jako ubezpieczony nie był w ogóle zobowiązany do opłacania składek ubezpieczenia. Wskazany przepis reguluje pozycję prawną ubezpieczonego, a zatem osoby niebędącej stroną umowy ubezpieczenia, ale na której rzecz zawarto tę umowę. W takiej sytuacji ubezpieczony jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia, w przypadku zajścia wypadku ubezpieczeniowego, co do zasady, bezpośrednio od ubezpieczyciela. Staje się on zatem stroną stosunku ubezpieczenia. Z drugiej strony obowiązek zapłaty składki spoczywa na ubezpieczającym, a zatem następuje rozdzielenie statusu osoby obowiązanej do płacenia składek i uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia. Należy zgodzić się z zarzutem pozwanego, iż nie był on zobowiązany do uiszczenia składki ubezpieczeniowej za ubezpieczającego. Pozwany stał się stroną umowy ubezpieczenia dopiero w momencie wejścia w posiadanie pojazdu oddanego do używania na podstawie umowy leasingu.

Powód jako podstawę odpowiedzialności ubezpieczeniowej pozwanego wywodził z dyspozycji art. 31 ust. 1 stawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152) sprzed nowelizacji, która weszła w życie w dniu 11 lutego 2012 r.

I tak w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 9 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1210) – dalej zwana (...), która weszła w życie 11 lutego 2012 r., zgodnie z art. 31 tejże ustawy w razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba, że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni następujących po dniu nabycia pojazdu mechanicznego. Przepis art. 28 stosuje się odpowiednio.

W przedmiotowej sprawie pozwany oddał do leasingu pojazd marki S. (...) o nr rej (...) do korzystania L. L., który zobowiązany był do zapłaty składki ubezpieczeniowej zgodnie z treścią polisy nr (...) obejmującą okres od 15 listopada 2009 r. do 14 listopada 2010 r. Na podstawie tejże umowy ustalono, iż termin opłacenia składki określony jest do dnia 23 listopada 2009 r. Z uwagi na zaległości płatnicze korzystającego L. L., pojazd marki S. (...) o nr rej (...) bez zmiany właściciela (którym nadal pozostał powód) został oddany nowemu korzystającemu. Sprzedaż przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy nastąpił dopiero 09 lipca 2014 r. Na dowód powyższego pozwany przedstawił fakturę Vat nr (...) z dnia 09 lipca 2014 r.

Mając na względzie powyższe okoliczności, nie zaistniał przypadek wznowienia ubezpieczenia ex lege, który uprawniałby powoda do wystawienia nowej polisy obejmującej okres od 01 kwietnia 2010 r. do 14 listopada 2010 r. z której powód wywodzi roszczenie w niniejszym postępowaniu.

Należy zgodzić się z pozwanym, iż powód dokonał nieprawidłowej interpretacji przepisów Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Powód nieprawidłowo przyjął, iż pozwany nabył ubezpieczony pojazd w dniu 01 kwietnia 2010 r. W niniejszej sprawie pozwany, w związku z umową leasingu nr (...) nabył pojazd marki S. (...) o nr rej. (...) w dniu 15 listopada 2007 roku. Korzystający z pojazdu L. L. zawarł z powodem umowę ubezpieczenia potwierdzoną polisą nr (...). Na skutek rozwiązania umowy leasingu i zwrotu pojazdu przez korzystającego pozwany jako właściciel pojazdu ponownie wszedł w jego posiadanie. Na tej podstawie pozwany wszedł w prawa i obowiązki strony wynikające z umowy ubezpieczenia w postaci w jakiej przysługiwał ubezpieczającemu. Pozwany na podstawie kolejnej umowy leasingu oddał pojazd w innemu korzystającemu a dopiero w dniu 09 lipca 2014 r. sprzedał przedmiotowy pojazd. W chwili oddania pojazdu do korzystania nowemu korzystającemu nie nastąpiła zmiana po stronie właściciela pojazdu. Pozwany zatem nie był uprawniony do wystawiania nowej polisy. Ubezpieczający- L. L. bowiem był zobowiązany do zapłaty składki ubezpieczeniowej do dnia 23 listopada 2009 r., wskazanego w polisie ubezpieczeniowej obejmującej okres od 15 listopada 2009 r. do 14 listopada 2014 r. Okoliczność odbioru przedmiotu leasingu i objęcie w posiadania tego przedmiotu przez nowego korzystającego pozostaje bez wpływu na zawartą umowę ubezpieczenia nr (...) i jej zakres, bowiem ani zakład ubezpieczeń, ani ubezpieczający nie zwrócili się o jej wcześniejsze zakończenie z uwagi na zmianę korzystającego.

W niniejszej sprawie, zasadny okazał się podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Zgodnie z treścią art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenia dochodzone przez powoda w niniejszej sprawie wynika z umowy ubezpieczenia pojazdów mechanicznych. Art. 819 § 1 k.c. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 118 k.c., który stanowi, że termin przedawnienia dla roszczeń wynikających z umowy ubezpieczenia wynosi 3 lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Wskazać również należy, że art. 119 k.c. wskazuje, iż okres przedawnienia jest bezwzględnie wiążący i strony stosunku prawnego nie mogą skrócić lub wydłużyć okresu przedawnienia roszczenia ani przed jego powstaniem, ani w trakcie biegu przedawnienia, ani po jego upływie. Strony mogą jednak wpłynąć na początek biegu przedawnienia wskazując, od jakiej daty roszczenie będzie wymagalne. Ustalenie daty wymagalności roszczenia może mieć miejsce tylko zanim roszczenie stało się wymagalne. Trafne jest spostrzeżenie SN, że zmiana terminu wymagalności wymagalnego już roszczenia stanowiłaby obejście art. 119 KC (Komentarz do art. 119 KC red. Osajda 2017, wyd. 15/P. Sobolewski, wyr. SN z 12.3.2002 r., IV CKN 862/00, Legalis).

W przedmiotowej sprawie roszczenie stało się wymagalne w dniu 24 listopada 2009 r., tj. dzień po dacie wskazanej jako termin płatności na polisie. Natomiast pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym został wniesiony w dniu 20 lutego 2016 r. Wobec powyższego roszczenie powoda uległo przedawnieniu. W niniejszej sprawie powód dokonał jednostronnej zmiany terminu zapłaty składki, tj. terminu wymagalności roszczenia. Jak wskazano powyższej strony mogą zmieniać terminy wymagalności pod warunkiem, iż roszczenie nie stało się jeszcze wymagalne. Pozwany w toku procesu wskazywał, iż powód nie podejmował negocjacji w przedmiocie przedłużenia terminu do zapłaty składki. Ponadto wskazać należy, że termin zapłaty składki powinien pozostawać w związku z okresem trwania ochrony ubezpieczeniowej.

Mając powyższe na uwadze, roszczenia powoda podlegało oddaleniu w całości.

W kwestii wniosku pozwanego o odrzucenie pozwu z uwagi na fakt, iż przez tutejszym sądem toczyła się sprawa między tymi samymi stronami, której przedmiotem był ten sam pojazd, Sąd oddalił wniosek z uwagi na fakt, iż w sprawie o sygn. XVI GC 2493/16 dotyczyła ubezpieczenia pojazdu marki S. o nr rej. (...), zaś niniejsza sprawa dotyczyła ubezpieczenia pojazdu marki S. o nr rej. (...). Inny jest zatem przedmiot sprawy.

O kosztach procesu orzeczono z mocy art. 98 k.p.c. Przepis ten formułuje zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych. Zgodnie z treścią tego przepisu strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty procesu. W przedmiotowej sprawie stroną przegrywającą jest strona powodowa,

a Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od tej zasady. Na koszty poniesione przez pozwanego w niniejszej sprawie składają się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 360,00 zł ustalone na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

Mając powyższe na uwadze i na podstawie powołanych przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.